

УДК 811.161.2'276.6

ВИВЧЕННЯ РЕЛІГІЙНОЇ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ЧУЖОЇ

Ірина Процик

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра українського прикладного мовознавства,
вул. Університетська, 1/233, 79000 Львів, Україна
тел.: 032 296 43 55*

Описано особливості подання релігійної лексики в українській лінгводидактиці для чужоземців. Розглянуто функціонування лексем на позначення релігійних понять у навчальних мінімумах, підручниках та посібниках з української мови як чужої, а також з'ясовано частотність вживання лексем цієї тематичної групи.

Ключові слова: релігійна лексика, тематична група, навчальний мінімум, підручники з української мови як чужої, українська лінгводидактика для чужоземців.

Вивчення чужої мови значною мірою залежить від засвоєння її лексики. Релігійна лексика – одна із найголовніших тематичних груп, що представляє сакральну сферу життя суспільства й функціонування людини як особистості духовної, є визначальним концептом культури. Знання релігійної лексики забезпечує одну із основних потреб людини – спілкування з Богом, тому необхідність вивчення її на заняттях із чужоземцями є незаперечною.

Зважаючи на недостатність висвітлення аспекту використання релігійної лексики під час вивчення української мови як чужої (в українській лінгводидактиці для чужоземців є лише поодинокі статті, присвячені цій проблемі [8, 10, 13]), доцільно простежити той мінімум релігійної лексики, який пропонують українські лінгводидакти для вивчення української мови на заняттях із чужоземцями, описати й покласти зафіксований у підручниках і посібниках матеріал та запропонувати власне бачення висвітлення цієї тематичної групи лексики в працях дидактичного характеру для чужинців.

Під час вивчення мови як чужої керуються тематико-ситуативним принципом подання лексики, тому в цій статті простежено, як в українській лінгводидактиці для чужоземців подано тему „Світогляд, віра і релігія”, яку виокремлено в більшості тематичних словників, зокрема, й у найновішому вітчизняному „Українсько-польському тематичному словнику” Януша Рігера та Ориси Демської-Кульчицької [17]. Автори цього тематичного словника в передмові до своєї лексикографічної праці пишуть про те, що такого типу словники останнім часом стали надзвичайно популярними, позаяк добре надаються для вивчення чужих мов, та наголошують, що „словник буде особливо корисним при опрацюванні конкретних тем і практикуванні розмовної мови” [17: 5]. Януш Рігер та Орися Демська-Кульчицька розглядають у межах макротемати „Суспільство і держава” тему „Релігія”, в якій виокремлюють підтеми: „Святі книги”, „Молитва. Служба Божа”, „Таїнства”, „Церква. Костел”, „Духовенство”, „Монастир”, а також у макротемі „Дім. Квартира. Побут. Свято”

тему „Свята й урочистості”, яка серед інших містить підтему „Релігійні свята”. Загалом у словнику зафіксовано понад 250 слів та зворотів релігійної лексики.

Автори спеціальної праці з української лінгводидактики для чужоземців – навчального мінімуму з української мови для іноземців Неоніла Зайченко та Сусанна Воробйова [11] (який, щоправда, вийшов понад п’ятнадцять років тому (у 1995 р.) й потребує серйозного доопрацювання) пропонують для вивчення чужоземцям лише три лексеми на позначення релігійних понять: *церква*, *монастир* і *лавра*, які подано в темі „Громадські установи, пам’ятники, туристичні пам’ятки”.

Подібно як у навчальному мінімумі для іноземців релігійна лексика подана в посібниках та підручниках з української мови для чужоземців. Насамперед упадає у вічі невелика кількість релігійної лексики, яку пропонують засвоїти чужинцям, та розпорошеність подання лексем цієї тематичної групи, адже більшість авторів навчальних видань пропонують вивчати релігійну лексику лише принагідно. Здебільшого така лексика функціонує в навчальних текстах, у граматичних вправах і завданнях із різних видів мовленнєвої діяльності, а також як ілюстративний матеріал до теоретичного викладу певних тем з української граматики.

Особливістю української лінгводидактики для чужоземців є в ведення до навчальних посібників лише однієї із підтем теми „Світогляд, віра і релігія”, а саме „Назви релігійних свят”, та й то в небагатьох підручниках із чималого масиву навчальної літератури для вивчення української мови як чужої.

Зокрема, тему „Традиції. Звичаї. Свята” подано в підручнику Неоніли Зайченко та Сусанни Воробйової „Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення” [7]. У підручнику Ірени Гук і Мирослави Кавецької „Вивчаємо українську мову” [24] виокремлено тему „Українські свята”. Автор підручника „Розмовляєте українською?” [1] Олег Белей запропонував тексти „Релігійні свята українців”, „Великдень” та „Народження дитини в народних звичаях”, колядки „Нова радість стала” й „Тиха ніч”, а також сучасну пісню Тараса Чубая „Миколай бородатий”. У підручнику цього ж автора „Українська мова: Практичний курс для поляків” [2] є тексти „Різдвяні свята” та „Великдень”, колядки „Нова радість стала” й „Тиха ніч”. Підручник Алли Чистякової, Лариси Селіверстової та Тетяни Лагути „Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів” [20] містить текст „Свято Великдень”, а в підручнику Тетяни Фролової „Українська мова за 26 днів: Українська для тих, хто її не вивчав” [18] подано текст молитви за Україну „Боже великий, єдиний!”.

На основі аналізу двадцяти розглянутих у цій статті підручників з української мови як чужої укладено картотеку зафіксованої в них релігійної лексики. Проведене спостереження показало, що в цих навчальних виданнях функціонує лексика таких підгруп тематичної групи релігійної лексики:

1) основні поняття релігії та догми християнства (*благодать* [3¹], *благословенний* [1, 2, 18], *благословляти* [1, 2], *богословний* [3], *віра* [3, 5, 20, 25], *вірити* [20, 25], *вірити / (не) вірити в Бога* [25], *вірування* [1], *вірувати* [24], *віруючий* [5, 7], *воскресіння* [3, 4], *воскресати / воскреснути* [1, 3, 18, 20], *гріх* [3, 16], *грішник* [16], *душа* [3, 7, 18, 20], *духовний* [3, 4, 5, 20], *духовність* [3], *дякувати Богові* [20], *єресь* [18], *молитва* [3, 4, 18, 20, 24], *молитися* [3, 18, 20, 23, 24], *молитися Богу* [1, 24], *обряд* [1, 7, 18], *обрядовий* [7], *освячувати* [7], *помолитися* [20], *посвячений* [20], *посвячувати* [1, 2, 15, 20], *пресвятий* [1, 2], *проповідати* [1], *релігійний* [1, 3, 5, 7],

¹ Цифра у квадратних дужках вказує на номер позиції підручника чи посібника в списку літератури.

релігія [3, 20], розп'ятий [3], святий [3, 5, 7, 20], святити [20], свячена вода [4], свячений [4], священний [3, 20], спокуса [3], суд Божий [18]);

2) християнські свята та пости (Благовіщення [3], Благовіщення Пресвятої Богородиці (Благовіщення) [24], Богоявлення [1], Богоявлення (Хрещення) Господнє [24], Василя [1], Введення в Храм Пресвятої Богородиці (Введення) [24], Великдень [1, 2, 3, 4, 7, 15, 20, 24, 25, 26], великодній [1, 2, 20], Великий піст [3], Вербна неділя [24], Водохреця [1, 24], Воздвиження Чесного Хреста (Здвиження) [24], Вознесіння Господнє [24], Воскресіння Господа Ісуса Христа [1], Воскресіння Христове [7, 24], Вхід Господній у Єрусалим [24], Зелені свята [1, 4, 7, 24], Зішестя Святого Духа [1, 7, 24], Йордан [1, 24], Івана [1], Миколая [1], Обрізання Господа Ісуса Христа [1], Паска [1, 7, 20], Пасха [7, 20, 24], Петра і Павла [1], піст [3, 4, 5, 9, 21], Покрова [1, 3], Покрови Богородиці [1], Покрова Пресвятої Богородиці (Покрова, Третя Пречиста) [24], празник [1], Преображення Господа Ісуса Христа [1], Преображення Господнє [24], Різдво [1, 3, 4, 7, 20, 24, 26], різдвяний [1, 7], Різдво Господа Ісуса Христа [1], Різдво Христове [1, 2, 7, 24], Різдво Івана Хрестителя [1, 24], Різдво Богородиці [1], Різдво Пресвятої Богородиці (Друга Пречиста) [24], Різдво Святого Пророка Предтечі і Хрестителя Господнього Івана [4], різдвяний [1], Різдвяні свята [1, 2], Свята Трійця (Трійця) [7], Святий вечір (Святвечір, Свят-вечір) [7, 24], свят-вечірній [24], святешиний [24], святки [7], святковий [7, 20, 24], святкування [1, 7], святкувати [1, 7, 20], свято [1, 3, 4, 7, 14, 18, 20, 21, 24, 25], свято Воскресіння Христового [7, 15], свято Івана [1], свято Покрови [1], Спаса [1, 24], Спасівка [3], Стрітення Господнє (Стрітення) [24], Трійця [3, 7], Усікновення голови Івана Хрестителя (Головосіка) [24], Успіння Богородиці [1], Успіння Пресвятої Богородиці (Перша Пречиста) [24], християнське свято [20], Щедрий вечір [24]);

3) божественні особи та святі (ангел [2, 3], апостол [3, 7], Бог [1, 2, 3, 5, 16, 18, 20, 21, 24, 25], Богородиця [3], Божя Мати (Матір) [1, 2, 3], Боженко [21], Божий [3, 18], Божий Син [1, 2], Господь [3, 5, 7, 16, 24], Діва [1, 2], Діва Марія [3], Ісус Христос [7, 18, 20], Месія [3], Миколай [1], Отець [3], Пречиста Діва [3], пророк [3], пророк Єремія [1], Свята Трійця [3, 4], Святе Дитя [1, 2], Святий Дух [3], Святий Марко [1], Святий Миколай [1], Син [3], Син Божий [2], Христос [1, 2, 3, 7, 20]);

4) християнство, його конфесії та представники конфесій (англіканський [3], віра Христова [3], католик [5], католицька церква [3], католицький [3], католичка [5], православна церква [3, 7], православний [3, 7], протестантський [3], християнин [1, 2, 5, 7, 18, 20], християнка [5, 20], християнство [1, 4, 5, 18, 20, 21], християнська церква [1], християнський [1, 2, 4, 5, 7, 20]);

5) світові релігії, їхні святі та апологети (Будда [1], буддист [5], буддистка [5], віросповідання [3], дохристиянський [1, 7], Мойсей [18], мусульманин [5], мусульманка [5], Мухамед [18], поганський [4], Соломон [18]);

6) таїнства та елементи обряду (візантійський обряд [1], вінчати [24], єпитимія [18], нехрещений [1], охрестити [5], подружжя [9], сповідь [1, 3], спокутувати [3], хрестини [3, 7], хреститель [5, 20], хрестити [1], хреститися [18], хрещений [3], хрещений батько [20], хрещені батьки [1], хрещеник [20], хрещениця [20], хрещення [5]);

7) богослуження та їх частини (амінь [3], благословення [3], богослужба [25], богослуження [3, 25], Літургія [1, 25], перехрестити [5], Служба Божя [25], херувимський [3], хреститися [20]);

- 8) молитви, релігійні пісні (коляда [1, 2], колядка [6, 7], „Многая літа” [1], „Нова радість стала” [1], псалом [3], церковний спів [1]);
- 9) священні книги (Біблія [1, 3], Євангеліє [3, 5, 18, 24], Коран [3], Псалтир [3, 24]);
- 10) сакральні споруди та їх частини (амвон [3], вівтар [3, 24], келія [3], лавра [1, 18, 23], мечеть [5], монастир [1, 3, 5, 14], по-церковному [24], собор [1, 3, 5, 7, 18, 20, 22, 23, 24, 25], храм [3, 5, 7, 18, 20, 22, 24], храм Божий [26], церква [1, 2, 3, 5, 7, 20, 21, 23, 25, 26], церковний [7]);
- 11) предмети церковного вжитку (єлей [18], ікона [3, 7, 18, 20], корогва [24], ладан [3], лампада [3, 18], образ [18, 24], хрест [3, 6, 20], чудотворна ікона [20]);
- 12) духовенство, чини та звання в церковній ієрархії, інші учасники богослужень (архидиякон [3], архиєпископ [3, 9], архисрейський [3], архиєпископ [3], диякон [18, 21], єпископ [3, 5, 18], митрополит [18, 21, 23], митрополит Андрій Шептицький [23], монах [3], папа [3], патріарх [3], печерник [3], піп [7], пономар [3], протодиякон [3], протопресвітер [3], священник [1, 5, 18, 20, 23], семінарист [23], схимник [3], чернець [3, 4, 21], чернець-самітник [6], черниця [14]);
- 13) структура церковної влади (єпархія [3], митрополія [3]);
- 14) одяг духовенства (єпитрахиль [18], митра [18], ризи [24]);
- 15) християнські привітання, які вживають під час свят („Воістину воскрес!” [1, 2, 20], „Слава Богу!” [25], „Славимо його!” [1, 2], „Христос воскрес!” [1, 2, 15, 20], „Христос рождається!” [1, 2], „Христос ся рождає!” [1]);
- 16) фрази мовленнєвого етикету та вигуків, в складі яких є релігійна лексика („Бог з тобою!” [18], „Бог її знає” [24], „Боже мій!” [18], „Веселих свят!” [1, 2], „Господи!” [18], „Дай Бог здоров’я” [24], „Дай, Боже, щастя!” [18], „Не дай Бог!” [1, 7], „О Господи!” [18], „Смачної куті!” [1, 2], „Спаси Біг” [25], „Спаси, царице небесна!” [18]);
- 17) сакральні пам’ятки України та світу (Володимирський собор [25], Києво-Печерська лавра [1, 2, 3, 6, 20], Михайлівський Золотоверхий монастир [1, 2], монастир Святого Георгія [3], Монастир Святої Ірини [3], Печерська лавра [20], Реймський собор [5], Собор Святого Юра (Юрія) [25], Собор святої Софії [1, 2, 5, 20], Софійський собор [2, 3, 5, 6, 20, 23, 25], Софія [23], Софія Київська [5], Троїцька церква [3], храм Благовіщення [3], храм Святої Трійці [3], церква Святого Михайла [25], церква Успіння Пресвятої Богородиці [1]);
- 18) демони та злі духи (антихрист [3], диявол [3], нечиста сила [4], чорт [3, 4]);
- 19) елементи народно-релігійної обрядовості (святкування, предмети побуту, пісні, страви) (божник [3, 18], вертеп [1], голодна кутя [7], звичай [7], звіздоноша [24], колядник [6, 7, 24], колядування [6], колядувати [1, 2, 6], крашанка [7, 20], кутя [1, 2, 7, 24], паска [2, 4, 7, 20], писанка [1, 7, 24], пісний [3, 7], пісні страви [7, 24], різдвяний вертеп [1], різдвяний узвар [7], Старий Новий рік [7], щедрівка [6, 7], щедрувати [6, 7]);
- 20) релігійні найменування, що стосуються часу (григоріанський календар [7], рік до Христа [25], рік по Христі [25], століття після Різдва Христового [1], юліанський календар [7]).

У проаналізованих дидактичних матеріалах для чужоземців ужито різноманітну лексику, що належить до багатьох підгруп тематичної групи „Релігія”.

Найчастотнішими (які функціонують у трьох і більше із розглянутих у цій статті виданнях) є такі лексеми на позначення релігійних понять: *благословенний, Бог, Божя Мати, Великдень, великодній, віра, „Воістину воскрес!”, воскреснути, Господь, духовний, Євангеліє, єпископ, Зелені свята, Зішестя Святого Духа, ікона, Ісус*

Христос, Києво-Печерська лавра, колядник, колядувати, кутя, лавра, митрополит, молитва, молитися, монастир, обряд, паска, Паска, Пасха, писанка, піст, посвячувати, релігійний, Різдво, Різдво Христове, святий, святковий, святкувати, свято, священик, собор, Софійський собор, храм, хрест, християнин, християнство, християнський, Христос, „Христос воскрес!”, церква, чернець. Найвищу частотність мають лексеми: **Бог, Великдень, Різдво (Христове), свято, собор, церква**, вжиті у понад третині з двадцяти підручників, які тут проаналізовано.

Розгляд корпусу підручників з української мови як чужої показав, що чужоземцям запропоновано для вивчення фактично лише одну з підтем тематичної групи релігійної лексики, а саме „Назви релігійних свят”. Відтак у чужоземців може скластися помилкове враження про неглибокий, переважно ритуальний (зовнішній) характер релігійності української нації, пов’язаний лише з дотриманням різдвяних та великодніх обрядів і традицій.

Судячи з добору текстів та інших навчальних матеріалів, які презентують релігійну лексику в підручниках із української мови, українці постають як нація, яка начебто не має багатовікової глибокої релігійної практики, а згадує про релігію лише перед наближенням двох християнських свят – Різдва та Воскресіння Господнього – і зосереджена на зовнішніх атрибутах святкування: співі календарно-обрядових пісень (колядок, щедрівок та гаївок) і приготуванні відповідних страв (куті, узвару чи паски), а це уявлення дуже далеке від істини. Цілковито погоджуюся з думкою Оксани Ципердюк, яка слушно зауважує, що „про сакральні тексти треба згадувати не лише в час Різдвяних свят та Великодня. Їх можна й необхідно використовувати як ілюстративний матеріал на заняттях з української мови, вивчаючи будь-яку тему, оскільки релігійна література, з одного боку, володіє величезним виховним та пізнавальним потенціалом, а з іншого – є благодатним ґрунтом для вивчення різномірних мовних явищ” [19: 298].

Несистематизоване подання релігійної лексики, яке, на жаль, простежується в більшості підручників із української мови як чужої, не забезпечує потреби комунікативної спрямованості навчального матеріалу, адже відхід від упорядкування лексичного матеріалу за тематичним принципом і на основі сполучуваності ускладнює чужоземцям засвоєння лексики, поданої розрізнено, утруднює запам’ятовування й повторення раніше засвоєного, а це нерідко унеможливорює комунікацію на цю тему. У лінгводидактиці загальноновизнаним є те, що принцип тематичної презентації лексики на заняттях із мови як чужої дає уявлення про функціонування слів у певній тематичній сфері й забезпечує порозуміння в конкретній комунікативній ситуації.

Загальновідомим є й те, що найбільшою складністю під час опанування чужої мови є вивчення і запам’ятовування різних можливих поєднань слів з іншими лексичними одиницями цієї мови, а тому, презентуючи лексику в межах певної тематичної групи й у відповідному контексті, можна з успіхом подати якомога більше прикладів лексичної та синтаксичної сполучуваності слів у ній. Адже людина, яка вивчає чужу мову, мусить не тільки засвоїти нові назви вже відомих їй понять, а й вивчити кількаслівні типові комбінації та найуживаніші звороти і фрази з цими словами, що, викликаючи тривалі міжслівні асоціації та асоціативні ланцюжки, значно спростить запам’ятовування. Це забезпечить не лише мовну рецепцію, а й продукцію, а відтак уможливить комунікацію.

Подання релігійної лексики поза вивченням її в межах тематичної групи й у відповідному контексті не забезпечує системності в засвоєнні лексики й не полегшує

опанування української мови як чужої. Релігійну лексику (як і лексику інших тематичних груп) у підручниках варто подавати таким чином: 1) вперше вона повинна з'явитися в списку слів до тексту, адже нову лексику вивчають найчастіше на текстовій основі; 2) потім чужоземці, читаючи текст, засвоюють ці нові слова; 3) далі нову лексику опрацьовують у вправах і мовленнєвих ситуаціях.

Отже, вивчення окремих тематичних груп лексики й словникового складу української мови на заняттях із чужоземцями не знайшло достатнього висвітлення в українській лінгводидактиці, тому потребує уваги українських методистів як у практичному, так і в теоретичному аспектах.

1. Белей О. Розмовляєте українською? Підручник української мови / Олег Белей. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2006. – 188 s.
2. Белей О. О. Українська мова: практичний курс для поляків / О. О. Белей. – Львів : б.в., 2003. – 71 с.
3. Василенко В. Українська мова. Поглиблений практичний курс : у 2-х т. / Володимир Василенко. – Poznań : Wydawnictwo Naukowe UAM, 2001. – 598 s.
4. Выхованец И. Р. Изучаем украинский язык. Расширенный курс. Самоучитель / [под ред. В. М. Русановского] / И. Р. Выхованец, Е. А. Карпиловская, Н. Ф. Клименко. – Київ : Либідь, 1996. – 272 с.
5. Вінницька В. М. Українська мова. Практичний курс граматики для студентів-іноземців / В. М. Вінницька, Н. П. Плющ. – Київ : Київський національний університет ім. Т. Шевченка, 1997. – 244 с.
6. Жлуктенко Ю. А. Изучаем украинский язык. Самоучитель : учебн. пособ. / Ю. А. Жлуктенко, Е. А. Карпиловская, В. И. Ярмак [под ред. В. М. Русановского]. – Київ : Либідь, 1996. – 224 с.
7. Зайченко Н. Ф. Практичний курс української мови для іноземців: усне мовлення / Н. Ф. Зайченко, С. А. Воробйова. – Київ : Знання України, 2004. – 324 с.
8. Каспришин З. Сакральна лексика в курсі української мови для іноземців / Зоряна Каспришин, Людмила Федаш // Християнство й українська мова : матеріали наук. конф., Київ, 5-6 жовтня 2000 р. / [відп. ред. В. Німчук]. – Львів : Вид-во Львівської Богословської академії, 2000. – С. 190–193.
9. Лесів М. Шкільна граматики української мови / Михайло Лесів. – Warszawa : Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, 1995. – 176 s.
10. Мацюк З. Сакральна лексика як об'єкт вивчення в курсі української мови як іноземної / Зоряна Мацюк // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича : збірник наукових праць / [наук. ред. Бунчук Б. І.]. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. – Вип. 506-508 : Слов'янська філологія. – С. 308-311.
11. Навчальні мінімуми з української і російської мов для іноземців / [укл. Н. Ф. Зайченко, С. А. Воробйова]. – Київ : ІСДО, 1995. – 200 с.
12. Намакштанська І. Є. Добридень!: посібник з української мови в малюнках і мовленнєвих моделях / І. Є. Намакштанська. – Донецьк : Сталкер, 1998. – 416 с.
13. Процик І. Релігійна лексика в підручниках із української мови як чужої / Ірина Процик // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича : збірник наукових праць / [наук. ред. Бунчук Б. І.]. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. – Вип. 506–508 : Слов'янська філологія. – С. 303–307.
14. Станкевич Н. Морфологія сучасної української мови : зб. вправ / Ніна Станкевич. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1997. – 112 s.
15. Терлак З. М. Украинский язык для начинающих / З. М. Терлак, А. А. Сербенская. – Львов : Свит, 1992. – 240 с.

16. Українська мова. Практичний курс для іноземців : посібник для слухачів підготовчих відділень і факультетів / [Бахтіярова Х. Ш., Лукашевич С. С., Майданюк І. З. та ін.]. – Тернопіль : Укрмедкнига, 1999. – 320 с.
17. Українсько-польський тематичний словник / [авт.-уклад. Януш Пігер, Оріся Демська-Кульчицька] – Львів : Видавництво Українського католицького університету, 2007. – 704 с.
18. Фролова Т. Д. Українська мова за 26 днів : Українська для тих, хто її не вивчав: навч. посіб. / Т. Д. Фролова. – Київ : Видавництво А.С.К., 2004. – 304 с.
19. Ципердюк О. Вивчення релігійного стилю сучасної української літературної мови : методичний аспект / Оксана Ципердюк // Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича : збірник наукових праць / [наук. ред. Бунчук Б. І.]. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. – Вип. 506-508: Слов'янська філологія. – С. 293–302.
20. Чистякова А. Б. Українська мова для іноземців : підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів / Чистякова А. Б., Селіверстова Л. І., Лагута Т. М. – Харків : ХНУ ім. В. Каразіна, 2006. – 524 с.
21. Ющук И. Ф. Курс ускоренного обучения украинскому языку / И. Ф. Ющук. – Київ : Культурологічне МП „Борівітер”, 1994. – 208 с.
22. Amir-Babenko S. Lehrbuch der ukrainischen Sprache / Svetlana Amir-Babenko. – Hamburg : Buske, 1999. – 304 s.
23. Curso del Idioma Ucrainio. – Buenos Aires, б. р. в. – 254 s.
24. Huk I. Вивчаємо українську мову : podręcznik do nauki języka ukraińskiego / Irena Huk, Mirosława Kawecka. – Lublin : Wyd. KUL, 2003. – 220 s.
25. Humesky A. Modern Ukrainian / Assya Humesky. – Edmonton-Toronto : Canadian Institute of Ukrainian Studies, 1988. – 438 s.
26. Slavutych J. Manual da Língua Ucrainiana / Jar Slavutych. – Curitiba : Centro Brasileiro de Estudos Ucrainianos, 1976. – 118 s.

STUDYING RELIGIOUS VOCABULARY DURING LESSONS OF UKRAINIAN AS A FOREIGN LANGUAGE LANGUAGE

Iryna Protsyk

The article reveals the peculiarities of presenting religious vocabulary in Ukrainian linguo-didactics for foreigners. The functioning of lexemes denoting religious ideas in educational accessories and textbooks on Ukrainian as a foreign language is analyzed and the frequency of usage of this thematic group lexemes is shown.

Key words: religious vocabulary, thematic group, educational minimum, textbooks on Ukrainian as a foreign language, Ukrainian linguo-didactics for foreigners

ОБУЧЕНИЕ РЕЛИГИОЗНОЙ ЛЕКСИКЕ НА ЗАНЯТИЯХ ПО УКРАИНСКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ

Ірина Процик

Описаны особенности представления религиозной лексики в украинской лингводидактике для иностранцев. Рассмотрено функционирование лексем на обозначение религиозных понятий в учебных минимумах, учебниках и пособиях по украинскому языку как иностранному, а также исследовано частотность использования лексем этой тематической группы.

Ключевые слова: религиозная лексика, тематическая группа, учебный минимум, учебник по украинскому языку как иностранному, украинская лингводидактика для иностранцев.

Стаття надійшла до редколегії 12.03.2012

Прийнята до друку 2.04.2012